

Investitorii se uita mai degraba spre potențialul de creștere și la sinergiile pe care le pot atinge printr-o achiziție, decât pe cifrele ”țintelor”. Despre tranzacții, industrii cu potențial și provocările din era inteligenței artificiale, într-o discuție cu Monica Statescu, Counsel Filip & Company

Prin proiectele pe care le dezvoltă, avocații de business simt cel mai bine pulsul economiei și pot creiona o imagine fidelă a realităților din segmentul afacerilor. [Monica Statescu](#), counsel în cadrul Filip & Company, nominalizează businessurile de IT tehnologie ca fiind cele mai interesante pentru investitorii care se uita către România. Avocatul, cu o vastă experiență în fuziuni și achiziții, amintește faptul ca, în mod tipic, un asemenea business este inițiat de antreprenori cu cunoștințe tehnice în domeniu. Mai devreme sau mai târziu, aceștia simt nevoia de a-și scala activitatea pentru a raspunde cerințelor pieței, iar pentru a realiza acest lucru au nevoie de capital. De asemenea, și atunci când au ajuns în punctul în care afacerea a devenit foarte rentabilă și atractivă pentru cumparatori, antreprenorii din IT se lasa „curțați” de posibili investitori.

În celelalte industrii, investitorii prefera afacerile relativ mature, cu randament confirmat în timp, dar și cu potențial pentru creștere. „Am vazut în ultimul timp o orientare mai pregnantă a investitorilor asupra potențialului de creștere al business-ului și sinergiile pe care le poate atinge prin achiziție, decât pe cifrele actuale ale target-ului. Sunt mai puțin interesați sa cumpere ceea ce exista și sunt mai focusați pe ceea ce pot dezvolta utilizând bazele existente. În același timp, vad apetența pentru risc mult redusă din partea cumparatorilor. Într-un climat socio-politic și legislativ destul de volatil cum este cel prezent, investitorii vor sa faca deal-uri sigure și prefera sa renunțe la o tranzacție daca nu se realizeaza în termeni optimi pentru ei”, explica avocatul.

În activitatea derulată în zona de fuziuni și achiziții, **Monica Statescu** a constatat ca, pe piața din România, exista vânzatori “în serie” care au crescut și vândut multe afaceri și care au experiența tranzacțională și exista antreprenori pentru care vânzarea afacerii lor reprezinta o experiența unica în viața. „Marea majoritate a antreprenorilor își cunosc business-ul foarte bine, știu cât “face” și sunt dispuși sa apere valoarea pe care o considera corectă. În general, anul acesta antreprenorii au simțit ca e un moment bun sa vânda”, punctează expertul.

[Descopera oportunitățile de recrutare de pe LegiTeam! GRATUIT.](#)

Previziunile avocatului conduc spre ideea ca, în următoarele luni, vom avea în continuare destul de multe tranzacții în sectorul de tehnologie. De asemenea, serviciile financiare și medicale sunt și ele la mare cautare, precum și retailul și industria farmaceutică.

Referindu-se la proiectele în care s-a implicat în ultima perioadă, profesionistul **Filip & Company** subliniază faptul că este greu de ales un singur proiect ca fiind cel mai complex sau la care s-a lucrat cel mai mult. „Au fost multe proiecte care au necesitat multă muncă și creativitate. Aș menționa cu titlu de exemplu achiziția fondului de investiții CVC a operațiunilor InBev, o tranzacție multijurisdicțională complexă având componența atât de M&A cât și de finanțare; vânzarea acțiunilor dlui Vladimir Cohn la EcoPaper SA și EcoPack SRL către DS Smith Plc; exitul companiei Țiriac Holdings din asocierea cu Unicredit Bank, un proces de asemenea foarte complex în cadrul căruia, în afara României, am coordonat nu mai puțin de cinci alte jurisdicții”, adaugă avocatul.

Monica Statescu este implicată în mai multe tranzacții de M&A în industrii precum exploatarea resurselor naturale, agribusiness, IT și servicii financiare. De asemenea, lucrează în proiecte de restructurare de drepturi de proprietate intelectuală, licențiere și protejare de produse software.

Suntem în pragul stabilirii unor legi ale roboticii care nu mai sunt ficțiune, ci realitate

O altă practică destul de activă este cea care vizează dreptul proprietății intelectuale. **Monica Statescu** crede că cea mai mare provocare actuală este gestionarea activităților și utilizării internetului și social media, precum și adaptarea la dezvoltarea de produse și tehnologii noi, cu capacități aparte, cum este inteligența artificială.

„Ne punem problema cum protejăm și cum ne protejăm de această nouă tehnologie. Legislația noastră generală în domeniul proprietății intelectuale datează de peste 20 de ani și suntem provocați să o interpretăm și reinterpretăm în era internetului și a software-ului inteligent. În același timp, din păcate, nu pare să existe suficientă preocupare în mediul de business pentru protejarea drepturilor de proprietate intelectuală folosite. Abia atunci când apare o dispută pe această temă sau când un potențial cumparator al business-ului dorește să fie asigurat că drepturile de proprietate intelectuală legate de business aparțin vânzătorului, începe să apară interes în acest sens. Oamenii înțeleg mai ușor că le trebuie acte de proprietate pe un teren, pentru că este un activ concret și tangibil decât că le trebuie aceleași acte de proprietate și pe un activ nepalpabil cum este o marcă sau codul sursă al unui software, dar care poate fi la fel de valoros, dacă nu chiar mai valoros decât terenul”, arată avocatul.

La ora actuală, inteligența artificială (AI) este un produs aparte, cu caracteristici unice și care are nevoie de o reglementare specifică. „Sunt multe probleme foarte delicate de natură juridică care apar în contextul folosirii produselor AI și ele se învârt de multe ori în jurul ideii de răspundere. Pentru prima dată în istoria omenirii putem încredința luarea unor decizii unor entități non-umane însa luarea oricărei decizii vine cu riscul unei erori care poate cauza pagube reale și grave în funcție de natura deciziei luate (navigarea unui vehicul, manevrarea unui instrument etc.). Cine răspunde pentru un produs AI care a luat o decizie care cauzat o pagubă: dezvoltatorul? proprietarul produsului? utilizatorul produsului? este o situație de forță majoră pentru care nimeni nu e răspunzător? Răspunsul facil ar fi că răspunde cel care se face vinovat de producerea erorii (eroare de programare, de utilizare etc.), însa în această materie poate fi foarte dificil de stabilit cu certitudine o vină și cui aparține ea. O altă întrebare care poate fi pusă este în ce scopuri ar trebui să avem voie să folosim AI și în ce scopuri nu? Unde tragem linie între progres și exploatare, care sunt deciziile pe care le putem “delega” cu încredere către AI și care decizii ar trebui să fie exclusiv umane? Unele linii sunt clare și bine demarcate, altele mai puțin. Există eforturi atât la nivel european, cât și local, de stabilire a unor principii atât de natură juridică, cât și etică, pentru dezvoltarea și utilizarea inteligenței artificiale. Deja există recomandări în acest sens din partea Comisiei Europene, cred însa că va mai dura un timp până se vor implementa reguli detaliate, căci domeniul este foarte sensibil și sunt necesare multe analize și studii de impact înainte de a defini un set de reguli concrete. În acest

domeniu, poate mai mult decât în altele, reglementarea în exces sau eronata poate fi chiar mai periculoasă decât lipsa reglementării. Discuțiile pe acest subiect îmi amintesc întotdeauna de seria de povestiri cu roboți a lui Isaac Asimov și de cele 3 legi ale roboticii inventate de el: (1) Un robot nu are voie să pricinuiască vreun rău unei ființe umane, sau, prin neintervenție, să permită ca unei ființe omenești să i se facă un rău; (2) Un robot trebuie să se supună ordinelor date de către o ființă umană, atât timp cât ele nu intră în contradicție cu Legea 1.; (3) un robot trebuie să-și protejeze propria existență, atât timp cât acest lucru nu intră în contradicție cu Legea 1 sau Legea 2. Ulterior, a dezvoltat și Legea zero: Un robot nu are voie să pricinuiască vreun rău umanității sau să permită prin neintervenție ca umanitatea să fie pusă în pericol. Nu mi-am imaginat când eram copil și citeam cărțile lui Asimov că lumea noastră va avea nevoie atât de curând să gestioneze și reglementeze activitatea roboților, și cu atât mai puțin nu mi-am imaginat că eu voi fi pusă în situația de a-mi pune asemenea probleme și chiar de a participa, prin prisma proiectelor profesionale în care sunt implicată, la punerea bazelor primelor principii în acest sens. Suntem acum în pragul stabilirii unor legi ale roboticii care nu mai sunt ficțiune, ci realitate”, nuanțează avocatul.

Domeniile principale de practică ale **Monicai Stănescu** sunt Corporate/M&A, Capital Markets și Intellectual Property, cu un accent special pe tehnologia informației.

Ea a făcut parte din echipele de avocați ai firmei **Filip & Company** care au asistat clienții în mai multe tranzacții, printre care amintim:

- ▣ [Benefit Online, cea mai mare platforma de beneficii extrasalariale pentru angajați din România, în procesul de achiziție de către compania Edenred, lider mondial în domeniul tichetelor de servicii preplătite.](#)
- ▣ [A&D Pharma, subsidiara a Dr. Max Group, în tranzacția prin care a achiziționat 46 de farmacii din rețeaua Belladonna.](#)
- ▣ [Ministerul Finanțelor Publice în emisiunea de euroobligațiuni în două serii, din care 1,15 miliarde euro cu maturitatea de 10 ani lung și cu o dobândă 2,875% și 600 milioane euro cu maturitatea de 20 ani lung și cu o dobândă de 4,125%](#)
- ▣ [Grupul local de consultanță în retail, tehnologie și outsourcing Architected Business Solutions \(ABS\), detinut de Gorkem Tursucu, în semnarea joint venture-ului prin care ABS a fost integrat în Total Soft, unul dintre cei mai importanți furnizori și integratori de soluții software de business](#)
- ▣ [Omul de afaceri Octavian Radu în preluarea firmelor de trimiteri poștale Postmaster și Total Post.](#)

***Filip & Company** este una din societățile de avocatură de top din România care furnizează asistența de cea mai înaltă calitate în practic toate ramurile de drept relevante pentru afaceri care operează în România sau care vizează România. Specializați în proiecte complexe care implică o abordare inovativă, avocații **Filip & Company** au experiența elocventă în mai multe domenii, cum ar fi infrastructura și concesiuni, fuziuni și achiziții, energie, drept societar, imobiliar, concurență, finanțări și piața de capital dar și dreptul muncii, protecția datelor cu caracter personal, protecția consumatorilor sau a mediului. De asemenea, firma de avocatură asigură asistența și reprezentare în litigii și arbitraje cu implicații semnificative pentru afacerile clienților.*

[Intra pe LadyLawyer.ro și afla mai multe despre activitatea, preocupările și proiectele doamnelor avocate din cele mai importante firme de pe piața locală](#)